

Adelaidės Lietuvių ŽINIOS

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical

Nr. 10(46)

Adelaidė, 1962m. gegužės 15 d.

III Metai

METINIAM VAJUI ARTĖJANT

Adelaidės Lietuvių Sąjungos valdyba šiuo metu atlieka parengiamuosius darbus Lietuvių Namų metiniam vajui, kuris šiomet numatyta pradėti jau birželio mėnesį.

Adelaidiškiai, kurie viena ar kita proga paskutiniu ju laiku lankėsi Lietuvių Namuose, negalėjo nepastebėti to didelio pasikeitimo, kuris padarytas vykdant frontinę Lietuvių Namų statybą. Ši tikrai didelė statyba jau pavaryta gerokai į priekį: išmūrytos sienos, uždengtas stogas, įdėtos lubos, pravesta kanalizacija. Nors visa statyba buvo atlikta talkomis (čia dar kartą norisi išreikšti pasididžiavimą visais tos statybos nenuvargstančiais talkininkais), tačiau statybinės medžiagos išsėmė Sąjungos išteklius.

Statybą reikia baigti prieš Kalėdas, kada Adelaidėje rengiamos Meno Dienos ir įvyksta Krašto Tarybos suvažiavimas. Norint statybą užbaigti, teks sudėti grindis ir langus, perkelti sceną į antrą salės galą, įstatyti duris, tinkamai įrengti virtuvę ir t.t. Be talkininkų, šiems darbams reikalinga papildomų lėšų, reikalinga aukų iš visų tų taurių lietuvių, kuriems Lietuvių Namai yra visos kolonijos pasididžiavimas.

A.L. Sąjungos valdyba didelė viltimi žiūri į ateinantį vajų. Nėra abejonės, kad sujungtom jėgom ir nuoširdžiom aukom padarysime tai, kad visos Australijos lietuviai, svečiuodamiesi pas mus, pamatytų, kas galima padaryti vieningai ir energingai siekiant užsibrėžto tikslo.

Lietuviška tvirtovė mūrijama širdimi ir širdis ten nestos plakusi.

PRIĖMIMAS NAUJAM KAPELIONUI

Š.m. gegužės 5 d. Lietuvių Namuose apylinkės valdyba buvo surengusi priėmimą naujam Adelaidės Lietuvių kapelionui kun. A. Kazlauskui. Į priėmimą atsilankė 210 iš anksto užsiregistravusių adelaidiškių. Trys eilės stalų, išrikiuotų visos salės ilgumu, lengvai talpino tokių gausų adelaidiškių skaičių, nematytą ligšioliniuose priėmimuose.

Kapelionas salėje buvo sutiktas visiems svečiams sustojus ir nuoširdžiai plojant. Visas priėmimas buvo nuoširdus ir nuotaikingas. Moterų Sekcija stalus buvo apkrovusi skaniais ir įvairiais valgiais.

Pasveikinęs garbės svečių visos kolonijos vardu, apylinkės valdybos pirmininkas inž. K. Tymukas pranešė, kad minėjimo pradžiai "Lituania" choras pasirodys su savo dainomis.

Šio pobūdžio priėmimuose, paprastai, seka nesibaigianti kalbų ir sveikinimų eilė. Tačiau šiame priėmime, pasigėrėjus choro dainomis, buvo tik dvi kalbos; pirmininko ir kapeliono.

Apylinkės valdybos pirmininkas savo kalboje supažindino kapelioną su Adelaidės lietuvių bendruomene ir jos veikla. Davęs trumpą išsikūrimo apžvalgą ir konstatavęs, kad "lietuvių bendruomenę Adelaidėje reikia laikyti gyvastinga, judria ir tvirta savo siekimuose - lietuviybės išlaikyme, kultūrinėje ir organizacinėje veikloje, tautos ir jos reikalų reprezentacijoje bei lietuviškos sąmonės gaiviniame", pirmininkas toliau apžvelgė atskirų organizacijų darbą, laimėjimus ir tikslus. Jis platėliau sustojo ties apylinkės valdybai netarpiškai priklausančiom organizacijom: Adelaidės Lietuvių Sąjunga ir Moterų Sekcija. Kalbėdamas apie pirmąją, apylinkės valdybos pirmininkas nurodė:

"Lietuvių Sąjungos uždavinys yra administruoti ir valdyti bendruomenės turtą. Lietuvių Sąjunga rūpinasi ne tik Lietuvių Namų išlaikymu, bet, kaip matome, ir plėtimu. Čia daug pasidarbuoja tiek Sąjungos nariai, tiek ir daugumas Adelaidės lietuvių aukomis ir nuolatinėmis talkomis. Ypatinga padėka čia priklauso inž. Reisonui, kuris paruošė projektus ir kartu su darbų vedėju inž. Petkūnu vadovauja statybai".

Liesdamas Moterų Sekciją, pirmininkas nurodė, kad "Sekcija veikia jau vienuolikti metai ir rūpinasi bendruomenės socialiniais reikalais - ligonių, šeimų, senelių lankymu. Per metus vidutiniškai aplankoma 250 asmenų. Šelpiami ir kai kurie lietuviai ligonys, pasilikę Vokietijoje. Moterų Sekcija nuo pat įsisteigimo pradžios ruošia visus bendruomeninio pobūdžio parengimus, kaip Kalėdų Eglutė, Motinos Diena, Kūčios ir t. t."

Po to inž. K. Tymukas apžvelgė visas kitas Adelaidėje veikiančias lietuviškas organizacijas ir jų veiklą, o taip pat suminėjo asmenis, vienaip arba kitaip atstovaujančius bendruomenę. Savo kalbą pirmininkas užbaigė šitaip:

"Baigdamas norėčiau padėkoti Tamstai, Kunige Kapelionė, už atsilankymą į šį priėmimą, paprašyti, kad Tamsta nepagailėtų pastangų padėti mums eiti vieningu lietuvišku keliu ir palinkėti, kad Tamstos santykiai su visomis organizacijomis būtų kuo šilčiausi. Visų čia susirinkusių vardu linkiu Tamstai ilgiausių metų mūsų tarpe".

Po pirmininko kalbos visi svečiai sudainavo kapelionui Ilgiausių Metų, o po to išklaušė nuoširdžios paties kapeliono kun. A. Kazlausko kalbos. Jis dėkojo už netikėtai malonų priėmimą, pasigėrėjo "Lituania" chorą, išreiškė nusistebėjimą Moterų Sekcijos veikla ir pabrėžė norą būti visur ir su visais. Kapelionas, prisimindamas Angliją, pabrėžė, kad čia jo parapija yra daug gausesnė ir kad jis, kaip Ganytojas, rūpinsis kiekviena aivele.

Gardžiuojantis Moterų Sekcijos parengtais valgiais, vėliau įvairių organizacijų atstovai asmeniškai pasikalbėjo su kapelionu.

"Adelaidės Lietuvių Žinioms" iš kun. Kazlausko teko partirti, kad tikybos pamokos abiejose lietuvių savaitgalio mokyklose bus pradėtos dėstyti, kai atvyks kunigas Pr. Dauknyš (viduryje birželio). Iki to laiko jungtinės tikybos pamokos dėstomos sekmadieniais 5 val. popiet šv. Kazimiero koplyčioje. Dėstyti tikybą abiejose mokyklose vienam kapelionui trukdo tas faktas, kad pamokos vyksta vienu laiku ir kad kapelionas neturi savos susisiekimo priemonės.

M O T I N O S D I E N A

Pereitą sekmadienį, vos apsikuopusios po gausaus priėmimo naujam Adelaidės Lietuvių kapelionui, kada reikėjo pavaišinti per 200 lietuvių, Moterų Sekcijos atstovės kiubo rengtis Motinos Dienos minėjimui.

Gegužės 6 dieną Lietuvių Namuose jos priėmė vėl apie porą šimtų lietuvių, susirinkusių dalyvauti tradiciniame Motinos Dienos minėjime, kurį adelaidiškiams Moterų Sekcija rengia jau dešimtį metų.

Minėjimas pradėtas trumpa Sekcijos pirmininkės ponios Reisonienės kalba, kurioje ji, pasveikinusi mamytės ir pasidžiaugusi kapeliono dalyvavimu minėjime, prisiminė mirusias motinas, o susirinkusieji pagerbes jas atsistojimu.

Motinos Dienai skirtą programą atliko savaitgalio mokyklos mokiniai. Pradžioje padainavę kelias daineles (vadovavo mokyt. Grigonis), mokiniai pasklido salėje ir visas motinas apdovanojo gelėmis. Po to sekė deklamacijų ir šokių pynė. Programos vadovą art. mokytojas J. Neverauskas į pynę įjungė jautrius eilėraščius apie motiną ir jos meilę. Tautiniai šokiai buvo supinti su baletiniais gabalėliais.

Atskiro išryškinimo prašosi gražiai paruošta ir gražiai paskaityta Motinai skirta A. Gavelio paskaita, kurioje prelegentas prieš susirinkusių akis pastatė Motiną, kaip stipriausią lietuviškumo ramstį. Lietuvė motina lietuviškumą skiepijo savo vaikams jau tada, kai lietuvis savo žemėje negalėjo lietuviškos knygos skaityti. Už tą knygą ir už lietuviškumą lietuvė motina nebijojo mirti Sibire. Pasaulyje yra tik motinos ir vaikai, nieko daugiau, - iš šitos minties prelegentas išvedė dar vieną, būtent, kad be savos, asmeninės, motinos, mes turime ir bendrą motiną - Tėvynę, kuri nusipelnė nemažesnės meilės. Meilė motinai ir meilė Tėvynei geriausiai gali mus vaduoti sunkioje tremties kovoje.

Po programos kartu su mamytėmis visi susirinkusieji pasivaišino sokiiausiais skanumynais, Sekcijos išdėliotais ant stalų tiek dalyje salės, tiek atskiruose kambariuose. Sekcijos ponios pasirūpino, kad nė vienas neliktų nepavaišintas ir kad niekam nieko netrūktų.

Motinos Diena buvo ir jaunimo ir senimo šventė.

Pamokos lietuviškai nekalbantiems vaikams

A.L.B. Savaitgalio mokyklos vadovybė jau ankščiau buvo susirūpinusi priimti mokyklon ir tuos vaikus, kurie namuose nekalba lietuviškai. Dabar tas reikalas, atrodo, jau sutvarkytas ir mokyklos vedėjas yra atsiuntęs paskelbti šitoki pranešimą:

Pranešu, kad Adelaidės Savaitgalio Mokykloje sudaryta atskira grupė mokyti lietuvių kalbos lietuviškai nekalbančius lietuvių vaikus. Grupei vadovauja mokytojas Ivoška. Jam laikinai talkininkauja Tėvų Komiteto pirmininkas p. Gylys. Pamokos vyksta normaliu mokyklos laiku, būtent, šeštadieniais tarp 10 ir 12 val. Suinteresuoti tėvai prašomi tuo laiku pristatyti vaikus mokyklon. Mokyklos Vedėjas

Padėka

Buvusi Adelaidės Lietuvių Savaitgalio Mokyklos mokytoja p. Kalvaitienė (dabar gyvenanti USA) per p. Garbaliauskienę dovanojo mokyklai plokštelę "Žirginėliai" (dramos aktorių ikalbėtos vaikiškos pasakos) ir dešimt amerikoniškų dolerių.

Gerbiamai poniai Kalvaitienei už toki gražų mokyklos atsiminimą ir dovanas, o p. Garbaliauskienei už dovanų atgabenimą, Mokyklos vardu reiškiu didžiulę padėką.

Mokyklos Vedėjas

P.S. Už dovanotus dolerius visi mokiniai šiuos mokslo metus baigiant bus pavaisinti (p. Kalvaitienės pageidavimas).

- - o o o - -

Ponai Reisonai išvyko atostogų į Sydnejų

Inž. K. Reisonas, pagrįstai vadinamas Adelaidės Lietuvių Namų tėvu, kartu su ponia Reisoniene, ALB Moterų Sekcijos pirmininke, šiomis dienomis išvyko atostogų į Sydnejų, kur gyvena jų sūnus inžinierius. Ponai Reisonai Sydnejų išbus apie dvi savaites.

Ateinanti šeštadienį gegužės 19 d. organizuojama talka tolimesnems frontinio priestatato darbams. Visi Lietuvių Namų bičiuliai prašomi atvykti patalkininkauti.

SPORTAS ADELAIDĖJE

Prasidėjo krepšinio turnyras

Prieš pradėdami krepšinio žiemos turnyrą, krepšinininkai išsirinko sekcijos vadovybę: pirmininkas J. Milaknis, sekretorius E. Taparauskas, reikalų vadovas P. Andrejaitis, Moterų vadovė E. Šiukšterytė.

Sekcijos vadovybė veiks savarankiškai, klubo valdybos priežiūroje.

Žiemos krepšinio komandų sąstatai: VYTIS DISTRICT - kapt. R. Petkūnas, J. Gumbys, A. Lapšys, R. Urmonas, R. Daugalis, S. Visockis, R. Pocius; VYTIS RESERVAS: kapt. J. Morkūnas, Gudelis, G. Rakauskas, V. ir R. Stankevičiai, Kapočiūnas, Rudzenskas; VYTIS JAUNIAI: kapt. Pocius, Levickis, Mikušis, Radzevičius, Šimkus, V. Stankevičius, Bernaitis, Šerelis, Kirsh, De Groot.

Aprašymuose Vyties District komanda bus vadinama Vyties pirmąja, rezervinė - Vyties antrąja; taip pat ir mergaičių komandos.

Pirmieji susitikimai žiemos turnyre

Vyties I-ji - West Adelaide (31-53). Pirmosios krepšinininkai, kurie nemėgsta daug treniruotis, susitikime pamatė, kad jiems trūksta metimų ir buvo prieš visai palaužti. Pralaimėjimuose dingsta ir noras treniruotis, o be noro ir pasiryžimo sunku laimėti.

Vyties II-ji - United Church (31-46). Antroji seka pėdomis pirmosios... sumeta tiek pat taškų, nors jie yra tik rezerva. Šėkančiame susitikime su Norwood antroji komanda padidino metimų skaičių (40-48). Šį kartą žaidynės buvo gana lygios, tik netekimas Rakausko po penkių baudų ir netinkamas pakeitimas paskutinėse minutėse atnešė pralaimėjimą.

Mergaičių I-ji turėjo du susitikimus ir abu laimėjo. Pirmos rungtynės su Falcon pasibaigė 44-25, o antrosios - su West Torrens 35-29. Kovoje prieš Falcon pradžioje žaidynės buvo apylygės, tačiau mūsų šėkės greitai atsiplešė ir D. Radzevičiutei po ilgo laiko pradėjus gerai mėtyti, vytiētės laimėjo geru rezultatu. Reikia pastebėti, kad mergaitės padaro daugiau metimų, negu mūsų garsieji vyrai. Taškai: D. Radzevičiūtės 18, R. Andriušytės ir Kelertaitės po 10, Šiukšterytės 6. Be jų žaidė Baškutė ir Pečiulytė.

Laimėjimas prieš West Torrens yra pirmosios pasididžia-

vimas. Rungtynės buvo gana įtemptos ir rezultatai svyravo į abi puses, pirmą kėlinį baigiant lygiomis (po 17 taškų). Tik antro kėlinio paskutinėse minutėse išryškėjo vytiečių persvara. Kelertaitė, surinkusi penkias baudas, iš aikštės turėjo išeiti. Mergaitės atkakliai kovojo iki galo ir jų kovingumas atnešė laimėjimą prieš komandą, kuri ilgą laiką vytiėtėms buvo nenugalima. Taškus pelnė: R. Andriūšytė 16, D. Radzevičiūtė 10, Kelertaitė 6, Šiukštėrytė 2 ir Pečiulytė 1.

Mergaičių II-ji pralaimėjo prieš Sabrs All Stars (10-52).

Vyties jauniaai pirmam susitikime kovojo prieš mažai patyrimo turinčią St. Michal's komandą ir ją nugalėjo 95:11. Jauniaai sužaidė labai gražiai.

Vieties jaunučiai (žemiau 14 metų) grūmėsi su savo klases C.Y. Demons ir runtynės baigėsi 21:26. Normaliu laiku jų susitikimas buvo baigtas lygiomis, tik pratęsimе pralaimėta. Pačios žaidynės buvo įdomios, nes jaunučiai, grūdamiesi su savo amžiaus priešininkais, sudarė žiūrovams, jų tarpe ir tėveliams, didelio malonumo. Kai kurie jaunučiai pasirodė aikštėje pirmą kartą. Taškus pelnė: Jaunutis I 14, Brazauskas 5, Kanas 2. Be jų žaidė Jaunutis II, Jonavičius, Bernotas ir Kohl.

Edas

Šachmatininkų žinios

Gegužės 2 d. įvykusiose rungtynėse Vyties A komanda laimėjo prieš Universiteto II santykiu 3:1. Savo partijas laimėjo Zoričas, Markevičius, Šertvytis ir Lukošiuono partija atidėta. B klasėje pralaimėta prieš Caissa 4:1. Laimėjo Vilčinskas. Sekantis susitikimas gegužės 30 d. Centraliniuose Pašto Rūmuose.

Vadovas

"Vyties" sporto klubo susirinkimas

S.m. gegužės 27 d. 4 val. popiet Lietuvių Namuose šaukiamas visuotinis metinis "Vyties" sporto klubo narių susirinkimas.

Visi klubo nariai ir jaunių tėveliai, prašomi susirinkime dalyvauti. Jauniaai iki 18 metų neturi balsavimo teisės; už juos gali balsuoti jų tėveliai.

Padėka. A.L.F.A.S. Valdyba širdingai dėkoja ponioms Lukavičienei ir Latvėnienei už sutvarkymą Australijos Lietuvių Rinktinių krepšinio uniformų.

Valdyba

15.V.62.

Adelaidės Lietuvių Žinios

8 psl.

Pasitarimas kredito draugijos reikalu įvyko balandžio 29 d. Lietuvių Namuose. Dalyvavo per 20 lietuvių. Po iniciatorių pranešimo įvykusiame gyvose diskusijose išryškėjo dvi galimybės: kooperatinė draugija arba finansinė bendrovė. Išrinkta organizacinė komisija (Jz. Lapšys, A. Šliužas, K. Pocius, P. Kanas ir B. Straukas), kuri studijuos pasitarimo pasiūlymus, įstatymus ir praktiškas veikimo sąlygas. Priimtiniausia forma bus pasiūlyta steigiamajam susirinkimui.

L.V.S. Ramovės susirinkimas šaukiamas š.m. gegužės 20 d. (sekmadienį) 3 val. popiet Lietuvių Namuose. Dienotvarkėj visa eilė svarbių klausimų. Laukiama visų dalyvavimo.
Valdyba

Aktorius J. Venslovavičius su ponia šiomis dienomis išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir Kanadą, kur apsilankys savo gimines ir bičiulius. Svečiuotis numato visą pusmetį.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Pigiausiai betkokios rūšies siuntinius pasiūsite per Hansa Trading Co. skyrių Adelaidėje. Be to, turiu pranešti gerb. klientų dėmesiui, kad yra leista siūsti šitokius variantus daiktus: juveliriniai išdirbiniai, laikrodžiai, foto aparatai, medž. šautuvai, muzikos instrumentai, transistiniai radio aparatai, rankinės siuvinamos mašinos, rašomosios mašinelės. Daiktai turi būti labai gerame stovyje. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: 18 Torrens ave., Fullarton, telefonas 7-3626. Taip pat galima gauti kostiuminių ir paltonių medžiagų palankiomis kainomis.

K. Pocius

- o o o -

Privatus kolekcionierius, turintis visas lietuviškas monetas ir banknotus, ieško pirkti ar mainyti 5 centų monetą, išleistą 1936 metais. Turintis ją ar žinąs, kur ją įsigyti, prašomas paskambinti J. Pyragiui telef. 46-2711.

Už privačius skelbimus mokama: 5 šilingai pirma, antra eilutės, sekančios po 2/6.

REDAKCIJA:

21 Selby St., Grassmere, S.A.

LF 5945

ADMINISTRACIJA:

77 High St., Kensington, S.A.

3-6966